

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ

Σεβ. Μητροπολίτου Δημητριάδος κ. Ιγνατίου

**Στο Διεθνές Συνέδριο με θέμα «Κανόνες της Εκκλησίας και σύγχρονες
προκλήσεις»**

Συνεδριακό Κέντρο Θεσσαλίας 8-11/5/2014

Αναμφίβολα, οι Κανόνες της Εκκλησίας αποτελούν ένα από τα βασικά θεμέλια που προσδιορίζουν και ρυθμίζουν την ζωή, συχνά δε και την ταυτότητα του εκκλησιαστικού σώματος. Πρόκειται για διατάξεις οι οποίες, έχοντας προσλάβει λιγότερο ή περισσότερο αναλλοίωτο και κανονιστικό χαρακτήρα στο πλαίσιο των αποφάσεων των Οικουμενικών Συνόδων, επιδιώκουν να ρυθμίσουν τόσο την ορθή διοργάνωση και λειτουργία της σύνολης ζωής της Εκκλησίας, όσο και την αυθεντική και κατά Χριστόν ζωή των επιμέρους μελών της. Με άλλα λόγια, η έννοια του κανόνος επιδιώκει να παίξει το ρόλο ενός κριτηρίου ή του οδηγού και προτύπου για την διευθέτηση όσο και τον έλεγχο της ορθής λειτουργίας της καθόλου εκκλησιαστικής κοινότητας, τόσο σε γενικό επίπεδο αυτό του σώματος τοπικής εκκλησίας, όσο και στο επίπεδο των μεμονωμένων χριστιανών, οι οποίοι καλούνται να ζήσουν στην προοπτική της θεανθρώπινης κοινωνίας.

Την ίδια στιγμή, ωστόσο, σήμερα, ζώντας σε μια εποχή τελείως διαφορετική από εκείνη όπου έλαβε χώρα η σύνθεση των ιερών Κανόνων, μια εποχή που σε τίποτε δεν θυμίζει το Βυζάντιο της πρώτης χιλιετίας, όπου πραγματοποιήθηκαν οι 7 Οικουμενικές Σύνοδοι που θέσπισαν ή υιοθέτησαν τους Κανόνες τοπικών συνόδων ή μεμονωμένων αγίων Πατέρων, συναπαρτίζοντας το κανονικό σύνταγμα της Ορθοδόξου Εκκλησίας, τίθενται συχνά ορισμένα κρίσιμα και δύσκολα ερωτήματα που αφορούν, μεταξύ άλλων, στην αυθεντικότητα επιμέρους Κανόνων, στην διαχρονικότητα και επικαιρότητά τους ακόμη και για το συγκαιρινό κοσμοείδωλο, στην καθολική τους ισχύ σε κάθε επιμέρους περίπτωση της ατομικής ή συλλογικής εκκλησιαστικής ζωής, κ.ά. Η εποχή αυτή, έχοντας θέσει εν αμφιβόλω και εν πολλοίς κλονίσει τα μεταφυσικά θεμέλια της πίστης, έχοντας σχετικοποιήσει την απολυτότητα κάθε αυθεντίας και δεδομένου αξιώματος, αναπτύσσοντας σε υπερβολικό βαθμό την ατομική αυτο-κατανόηση και αυτο-ρύθμιση του ανθρώπινου υποκειμένου, το οποίο πλέον αρνείται ή εκδηλώνει δυσπιστία να ακολουθήσει άκριτα ό,τι του προβάλλεται ως αυθεντική έκφραση της χριστιανικής πίστεως, και το οποίο υποκείμενο νιώθει άβολα

όταν του περιορίζεται η προσωπική ελευθερία στο όνομα μιας δήθεν αυθεντικής αλλά στην πραγματικότητα φορμαλιστικής βίωσης της χριστιανικής αλήθειας, φέρνει στο προσκήνιο αμείλικτα ερωτήματα σχετικά με το status και τη σωτηριολογική σκοπιμότητα και αξία των ιερών Κανόνων, ερωτήματα τα οποία είναι ανάγκη να αντιμετωπιστούν και όχι να αποσιωπηθούν. Είναι η κατάλληλη στιγμή η Εκκλησία και η θεολογία, στο βαθμό που ενδιαφερόμαστε με τον ένα ή τον άλλο τρόπο για την εν Χριστώ προκοπή και την ενηλικίωση του χριστεπώνυμου πληρώματος, να αναστοχαστούμε με προσοχή πάνω στο καθοριστικό αυτό ζήτημα της θέσης και αξίας των ιερών Κανόνων στο πλαίσιο του νεωτερικού κοσμοειδώλου, εάν και εφόσον επιθυμούμε ο κάθε χριστιανός αλλά και η κάθε τοπική Εκκλησία ως Σώμα, να ενσαρκώνει με τρόπο αυθεντικό στη ζωή του, το χριστιανικό ευαγγέλιο σε κάθε χρονική στιγμή της συνεχιζόμενης ιστορίας της σωτηρίας.

Για μια ακόμη χρονιά η πόλη μας, ο Βόλος και η Ακαδημία Θεολογικών Σπουδών της Μητροπόλεώς μας, φιλοξενεί ορισμένους από τους πλέον σημαντικούς εργάτες της ορθόδοξης θεολογίας και εκφραστές της αυτοσυνειδησίας της προκειμένου πρωτίστως χωρίς φόβο και χωρίς πάθος να προβληματιστούμε πάνω στο κρίσιμο αυτό ζήτημα της σχέσης των ιερών Κανόνων προς τις προκλήσεις της σύγχρονης εποχής. Σε μια περίοδο, όπου ο διάλογος στη χώρα μας φαίνεται ότι απουσιάζει παντελώς ή έχει καταστεί πολυτέλεια ή στη χειρότερη περίπτωση έχει υποκατασταθεί από ιδεολογικές αγκυλώσεις και κραυγές, το Συνέδριο αυτό καλείται με ψυχραιμία να συζητήσει προβλήματα, να αφουγκραστεί εμπειρίες και να ψηλαφήσει τις εκκλησιολογικές αρχές και την αυτοσυνειδησία της Ορθοδοξίας, όπως αυτές βιώνονται και αποτυπώνονται στην κανονική παράδοσή της, ανοίγοντας έναν ειλικρινή διάλογο για μια περαιτέρω και πιο βαθιά συζήτηση, χωρίς σε καμιά περίπτωση να προτείνει καθολικές, τελεσίδικες και, πολύ περισσότερο, αλάθητες λύσεις.